
***De lege lata* analiza sankcioniranja prekrškov v mestnih občinah v Sloveniji v letih od 2015 do 2017**

VARSTVOSLOVJE,
letn. 22
št. 2
str. 121–136

Bojan Tičar, Sara Kandolf, Miha Dvojmoč

Namen prispevka:

Z namenom prikaza dejanskega stanja obravnavanja in sankcioniranja prekrškov na lokalni ravni so avtorji analizirali letna poročila o delu mestnega oziroma medobčinskega redarstva v mestnih občinah v Sloveniji. Pri tem so se avtorji predvsem v teoretičnem delu članka osredotočili na dve glavni področji predpisovanja prekrškovnih sankcij, ki sta varnost cestnega prometa ter varstvo javnega reda in miru.

Metode:

Avtorji so v prispevku uporabili metode kvalitativne analize poročil, ki so značilne za analizo v pravnih znanostih, in sicer tako gramatikalne razlage veljavne ureditve (*de lege lata* analiza) kakor tudi teleološke razlage obsega pooblastil prekrškovnih organov v občinah (*ratio legis* analiza). Pridobljene podatke so vsebinsko in statistično analizirali.

Ugotovitve:

Število prekrškov, ki jih je ugotovila večina mestnih oziroma medobčinskih redarstev v mestnih občinah v Sloveniji, na letni ravni upada. Ne glede na padec števila ugotovljenih prekrškov pa število plačilnih nalogov, ki jih je izdala večina mestnih oziroma medobčinskih redarstev v mestnih občinah v Sloveniji, na letni ravni ostaja dokaj veliko oziroma se v nekaterih primerih na letni ravni celo povečuje.

Omejitve/uporabnost raziskave:

Če bi se uporabljal enoten format letnih poročil o delu mestnih oziroma medobčinskih redarstev za vse občine, bi bilo v prihodnje dobro opraviti podrobnejšo raziskavo o njihovem delu in podatke primerjati z delom policije kot glavnim prekrškovnim organom v državi.

Praktična uporabnost:

Članek temelji na zavedanju o pomenu redarstva kot prekrškovnega organa in širši javnosti v strnjeni obliki prikazuje področje njihovega dela.

Izvirnost/pomembnost prispevka:

Iz članka je razviden pregled dela medobčinskih oziroma mestnih redarstev mestnih občin v Sloveniji v obdobju treh let. Članek je namenjen širši strokovni

javnosti, saj prikazuje redarstvo kot pomemben prekrškovni organ, ki v državi na podlagi pooblastil skrbi za zagotavljanje varnosti predvsem na področju cestnega prometa in zagotavljanja miru.

UDK: 351.742(497.4)

Ključne besede: mestno redarstvo, prekrški, sankcioniranje prekrškov, mestna občina, pooblastila

***De lege lata* analysis of penalising offences in Slovenian city municipalities in 2015–2017**

Purpose:

In order to show the actual status of dealing with and sanctioning offences at the local level, the authors analysed the annual reports on the work of the municipal or inter-municipal warden departments in the municipalities in Slovenia. In the theoretical part of the article, the authors focused on two main areas of punishing offences, which are traffic safety and the public order.

Design/Methods/Approach:

The paper is prepared according to the methods of qualitative reports analysis, a grammatical interpretation of the applicable legislation (*de lege lata* analysis), as well as a teleological explanation of the scope of powers of the offence authorities in municipalities (5 analyses). Acquired data are substantively and statistically analysed.

Findings:

The number of offences detected by the municipal or inter-municipal warden departments in urban municipalities in Slovenia declines annually. Notwithstanding the decline in the number of violations found, the number of payment orders issued by most municipal or inter-municipal warden departments in urban municipalities in Slovenia, on an annual basis, remains relatively high or in some cases even increases.

Research Limitations/Implications:

If the annual reports on the work of the municipal or inter-municipal warden department were written on the same principle for all municipalities, it would be good to carry out a more detailed survey of their work in the future and compare the data with the work of the police as the main offence authority in the country.

Practical Implications:

The article is based on the awareness of the importance of warden departments as an offence authority and concisely, presents the scope of their work to the general public.

Originality/Value:

The article provides an overview of the work of the municipal or inter-municipal warden departments of urban municipalities in Slovenia over three-years. The article is aimed at the general public because it shows the

municipal warden departments as an important minor offence authority that is empowered to ensure safety in the field of traffic safety and public order in the country.

UDC: 351.742(497.4)

Keywords: municipal warden department, offences, sanctioning offences, city municipality, powers

1 UVOD

Občinsko redarstvo ter občinski inšpektorat sta na področju prekrškov v pristojnosti občin organa, ki najpogosteje sankcionirata prekrške. Naloge občinskega redarstva in njegovo delovno področje opredeljujeta »Zakon o občinskem redarstvu« (»ZORed«, 2006) ter občinski odlok, ki je izdan na podlagi 2. člena omenjenega zakona, ki ga na predlog župana sprejme občinski svet. Člen določa tudi možnost ustanovitve medobčinskega redarstva kot organa skupne občinske uprave, ki ga prav tako s sprejetim odlokom ustanovita vsaj dve občini. Če občina ne ustanovi (med)občinskega redarstva, mora določiti prekrškovni organ, pooblaščen za odločanje o prekrških z delovnega področja občinskega redarstva, kot to določa 4. člen (»ZORed«, 2006).

V članku bomo največ analitične pozornosti namenili tistim prekrškom, ki predstavljajo kršitve občinskih odlokov oziroma določb »Zakona o prekrških« (»ZP-1-UPB8«, 2011), ki so pomembne za predpisovanje prekrškov v odlokih občine. Pri tem bomo prav tako poudarili pravodajne funkcije občin na področju prekrškov. Sankcioniranje prekrškov je pravzaprav osnovno orodje pravnega zagotavljanja varnosti v lokalnih skupnostih. V Sloveniji je po veljavnem zakonu prekršek tisto dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade ali odloka samoupravne lokalne skupnosti, ki je določeno kot prekršek ter je zanj predpisana sankcija za prekršek (»ZP-1-UPB8«, 2011).

V članku bomo predstavili, kakšne so pravne meje pooblastila občinam pri predpisovanju prekrškov, kakšna prekrškovna pooblastila imajo občinski organi in kako poteka sankcioniranje prekrškov na ravni občin v praksi. Z namenom prikaza dejanskega stanja sankcioniranja prekrškov na lokalni ravni bomo analizirali letna poročila o delu redarstva v mestnih občinah v Sloveniji ter izvedli primerjave med delom medobčinskih in mestnih redarstev v mestnih občinah.

2 PRAVNI OKVIR PREDPISOVANJA PREKRŠKOV V OBČINAH

V Sloveniji je po veljavnih predpisih prekršek tisto dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade ali odloka samoupravne lokalne skupnosti, ki je določeno kot prekršek ter je zanj predpisana sankcija za prekršek (»ZP-1-UPB8«, 2011). Pravo o prekrških je v slovenskem pravnem redu sestavljeno iz splošnega in posebnega dela. Medtem ko so določbe posebnega dela razpršene po zakonskih in podzakonskih besedilih, v katerih so opisi posameznih prekrškov, je splošni del enotno zakonodajno urejen z enim zakonom – »ZP-1-UPB8«. Navedeni zakon je sistemski zakon, ki določa splošne pogoje za predpisovanje prekrškov in sankcij

zanje, splošne pogoje za odgovornost za prekrške, za izrekanje in za izvršitev sankcij prekrškov, postopek za prekrške ter organe in sodišča za odločanje o njih (Selinšek, 2003).

Država z zakoni prenaša na posamezne občine vedno več pristojnosti in nalog. V 21. členu »Zakona o lokalni samoupravi« (»ZLS-UPB2«, 2007) je določeno, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih opredeli na podlagi splošnega akta občine ali so določene z zakonom. Tako je med drugim določeno, da občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja tudi naloge v skladu z zakonom, in sicer ureja promet v občini in opravlja naloge občinskega redarstva (»ZLS-UPB2«, 2007). Na podlagi 3. člena »Zakona o financiranju občin« (»ZFO-1«, 2006) je določeno, da financiranje občin temelji na načelih lokalne samouprave, predvsem načelu sorazmernosti virov financiranja z nalogami občin in načelu samostojnosti občin pri financiranju občinskih nalog. Eden izmed poglavitnih virov financiranja občin je tako prihodek iz naslova glob, ki pripada občini v višini, ki je določena v aktu o njihovi uvedbi (»ZFO-1«, 2006).

Skladno s 1. odstavkom 3. člena »ZP-1-UPB8« (2011) se lahko prekrški določijo z zakonom, z uredbo Vlade Republike Slovenije ali z odlokom samoupravne lokalne skupnosti. Pri tem se smejo z odlokom samoupravne lokalne skupnosti določiti prekrški in zanje predpisane globe samo v določenem znesku ter samo za kršitve predpisov, ki jih samoupravne lokalne skupnosti same izdajajo na podlagi svojih pristojnosti ter če jih zakon in uredba še ne sankcionirata. Določbe občinskih odlokov, s katerimi so določeni prekrški, pa veljajo le na območju tiste lokalne skupnosti, ki jih je izdala (»ZP-1-UPB8«, 2011).

Občina ne more določiti prekrška z nobenim drugim pravnim aktom, razen z odlokom. Določitev prekrška v sklepu občinskega sveta ali pravilniku bi bila nezakonita in je prekrškovni organi ne bi smeli uporabiti. Če bi bila takšna določba uporabljena, bi moral odločbo prekrškovnega organa po uradni dolžnosti odpraviti pritožbeni organ (Selinšek, 2003).

Bistvenega pomena za uspešno in korektno uporabo občinskega odloka, ki določa prekršek, je jasen in nedvoumen opis (dejanski stan) prekrška. Iz opisa prekrška mora biti nedvoumno razvidno, kršitev katere določbe odloka je z njim inkriminirana in v kakem obsegu. Če je dejanski stan prekrška v odloku podan opisno in ne le s sklicevanjem na ustrezne določbe odloka, mora biti ta opis kratek, jedrnat in jasen. Občinski odlok mora biti dostopen na primeren način; občanu oziroma državljanu mora biti glede na okoliščine omogočeno razpolaganje z zadostnimi podatki o pravnih normah, ki pridejo v poštev v danem primeru (Selinšek, 2003).

2.1 Predpisi s področja dela občinskega redarstva

Na področju prekrškov v pristojnosti občin sta organa, ki najpogosteje sankcionirata prekrške, občinsko redarstvo ter občinski inšpektorat. Naloge občinskega redarstva in njegovo delovno področje so določeni v »ZORed« (2006) ter v občinskem odloku, izdanem na podlagi 2. člena omenjenega zakona, ki ga je na predlog župana sprejel občinski svet. Omenjeni člen določa tudi možnost ustanovitve medobčinskega redarstva kot organa skupne občinske uprave,

ki ga na enak način s sprejetim odlokom ustanovita vsaj dve občini. Če občina ne ustanovi (med)občinskega redarstva, mora določiti prekrškovni organ, pooblaščen za odločanje o prekrških z delovnega področja občinskega redarstva, kot to določa 4. člen »ZORed« (2006).

Poleg že omenjenih zakonskih predpisov, ki so ključnega pomena za predpisovanje in sankcioniranje prekrškov na lokalni ravni, bomo v nadaljevanju predstavili še preostale predpise s področja dela občinskega redarstva.

2.1.1 Zakon o občinskem redarstvu

»ZORed« (2006) sistemsko ureja področje ustanovitve, organizacije in področja dela občinskega redarstva. S sprejetjem omenjenega zakona leta 2006 je bila občinam dodeljena pristojnost za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja občinskega redarstva. Občinsko redarstvo je tako del občinske uprave kot samostojna notranja organizacijska enota (Lavtar in Kečanović, 2007).

»ZORed« (2006), ki je zasnovan kot organizacijski predpis, določa: ustanovitev, področje dela, organizacije in vodenja občinskega redarstva;

- pogoje za opravljanje nalog občinskega redarstva;
- pooblastila občinskih redarjev;
- uniformo, opremo in označbe občinskih redarjev;
- izobraževalne programe ter strokovno izpopolnjevanje pooblaščenih oseb občinskega redarstva;
- vsebino in način vodenja evidenc občinskega redarstva.

Na podlagi 2. člena »ZORed« (2006) se lahko redarstvo ustanovi oziroma oblikuje v treh oblikah:

- kot mestno redarstvo, ki ga ustanovi mestna občina, ali kot občinsko redarstvo, ki ga ustanovi občina z odlokom, ki ga na predlog župana sprejme občinski svet;
- kot medobčinsko redarstvo, ki je organ skupne medobčinske uprave, ki ga ustanovijo dve ali več občin na podlagi odloka, ki ga na predlog županov posameznih občin sprejmejo njihovi občinski sveti;
- v primeru, da občina ne ustanovi občinskega ali medobčinskega redarstva, določi z odlokom o organizaciji in delovnem področju občinske uprave, da naloge občinskega redarstva opravlja občinski redar.

Prav tako je pomemben dokument na področju dela občinskega redarstva občinski program varnosti, ki ga prav tako na predlog župana sprejme občinski svet. Z njim se na podlagi ocene varnostnih razmer na območju občine podrobneje določita vrsta in obseg nalog občinskega redarstva. Program varnosti tako predstavlja občinski strateški dokument, v katerem so določena izhodišča za zagotavljanje varnega in kakovostnega življenja prebivalcev občine (Lavtar in Kečanović, 2007).

Pooblastila občinskega redarstva in samo izvajanje nalog občinskega redarstva bomo predstavili v naslednjem poglavju.

2.1.2 Zakon o varstvu javnega reda in miru

Pod pojmom javni red in mir razumemo stanje, v katerem je zagotovljeno nemoteno izvrševanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonu. Javni red

opredeljujejo kogentni predpisi in temeljna moralna načela družbene skupnosti, ki zagotavljajo varstvo interesov skupnosti. Lahko rečemo, da sta javni red in mir dobrini, ki predpostavljata izključitev protipravnih ravnanj, s katerimi se kršijo pravila vsakdanjega dela in življenja (Jarc in Nunič, 2007).

»Zakon o varstvu javnega reda in miru« (»ZJRM-1«, 2006) opredeljuje naloge občinskega redarstva v prekrškovnem postopku. Na podlagi tega občinsko redarstvo nadzira izvajanje določb, ki opredeljujejo naslednja dejanja:

- nedostojno vedenje na javnem kraju, nedostojno vedenje do uradne osebe pri uradnem poslovanju ter spolno občevanje ali vsiljivo ponujanje spolnih uslug na javnem kraju;
- vsiljivo beračenje na javnem kraju;
- uporaba nevarnih predmetov – acetilen ali druge plinske zmesi za pokanje;
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe;
- pisanje po objektih;
- vandalizem;
- nedovoljeno kampiranje;
- uporaba živali – ščuvanje in razkazovanje živali z namenom povzročitve strahu in ogroženosti;
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb.

2.1.3 Zakon o pravilih cestnega prometa

»Zakon o pravilih cestnega prometa« (»ZPrCP-UPB2«, 2013) opredeljuje pooblastila občinskega redarstva na področju cestnega prometa v občini. Občinski redarji na cestah v naselju, na občinskih cestah zunaj naselja in nekategoriziranih cestah zunaj naselja, ki se uporabljajo za javni cestni promet, izvajajo nadzor določb »ZPrCP-UPB2« (2013) glede:

- varstva okolja;
- odgovornosti staršev, skrbnikov oz. rejnikov;
- listin, ki jih morajo imeti pri sebi udeleženci v cestnem prometu;
- izločitev vozila iz prometa;
- odstranitve nepravilno parkiranega in zapuščenega vozila;
- dolžnosti upoštevanja pravil;
- območja umirjenega prometa;
- območja za pešce;
- uporabe varnostnega pasu;
- uporabe zaščitne čelade;
- prepovedi uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila;
- vožnje z vozilom po cesti;
- vožnje z vozilom na prehodu za pešce;
- največje dovoljene hitrosti;
- največje dovoljene hitrosti posameznih vrst vozil;
- odpiranja vrat vozila;
- zapustitve vozila;
- označitve ustavljenih vozil;

- ustavljanja in parkiranja vozil;
- parkiranja na mestu, označenem za invalide;
- parkiranja na območju kratkotrajnega parkiranja;
- izjem parkiranja na prostoru, kjer to ni dovoljeno;
- pogojev za razlaganje in nalaganje tovora na cesti;
- pogojev za opravljanje gospodarske vožnje;
- udeležb pešcev v cestnem prometu;
- označitve pešcev;
- varstva otrok kot udeležencev v cestnem prometu;
- prevoza oseb;
- jahačev, goničev in vodičev živali v prometu ter pogojev za udeležbo živali v cestnem prometu;
- koles in koles s pomožnim motorjem;
- vožnje voznikov koles z licenco;
- pogojev za udeležbo motornih koles in koles z motorjem v cestnem prometu;
- pogojev za uporabo posebnih prevoznih sredstev v cestnem prometu;
- upoštevanja prometne signalizacije;
- upoštevanja svetlobnih prometnih znakov.

Izvajanje nadzora nad 46. in 47. členom, ki se nanašata na največje dovoljene hitrosti, opravljajo občinski redarji izključno s samodejnimi napravami in sredstvi za nadzor prometa, s katerimi prekrške slikovno dokumentirajo, nimajo pa pravice ustaviti voznika v prekršku. Postopka o prekršku zoper varnost cestnega prometa, ki je bil ugotovljen s tehničnimi sredstvi in v katerem storilec ni bil seznanjen s kršitvijo, po 42. členu »ZP-1« ni dopustno začeti po preteku 30 dni od dneva storitve prekrška (»ZPrCP-UPB2«, 2013).

2.1.4 Zakon o cestah

Občinski redarji izvajajo tudi nadzor na podlagi določb, ki so določene v »Zakonu o cestah« (»ZCes-1«, 2010). Slednji daje občinskim redarjem pooblastila za izvajanje nadzora na občinskih cestah, nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, in državnih cestah v naseljih. Občinski redarji opravljajo nadzor skladno z naslednjimi določbami »ZCes-1« (2010):

- prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste;
- uporaba nekategoriziranih cest;
- največje dovoljene osne obremenitve vozil na javnih cestah;
- največje dovoljene skupne in največje dovoljene mase vozil na javnih cestah;
- izredni prevoz po javni cesti;
- označitev vozil za izredne prevoze;
- naležne ploskve na kolesih vozil;
- izjeme pri omejitvi uporabe javne ceste – lokalni promet.

2.1.5 Zakon o zaščiti živali

Skladno z »Zakonom o zaščiti živali« (»ZZZiv«, 2013) lahko občinski redarji v okviru svojih pristojnosti in nalog preverijo izpolnjevanje obveznosti lastnikov psov (6. člen), zagotavljanje fizičnega varstva psa na javnem mestu s povodcem (11. člen), sodelujejo pa lahko tudi z imetniki zavetišč in veterinarskih služb pri ugotavljanju lastništva zapuščenih živali (28. člen).

2.1.6 Odloki lokalne skupnosti in drugi podzakonski akti

V skladu s 140. členom »Ustave Republike Slovenije« (»URS«, 1991) spadajo v pristojnost občine lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine. V 21. členu »ZLS-UPB2« (2007) je določeno, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine (npr. odlokom) ali ki so določene z zakonom. Pravni viri, ki nastajajo v občinah, so tako statuti, poslovniki, odloki, proračuni, odredbe, pravilniki in navodila (Brezovnik in Grafenauer, 2006).

Na podlagi »Zakona o splošnem upravnem postopku« (»ZUP-UPB2«, 2006) občinski svet z odlokom podeli javno pooblastilo za vodenje postopka in odločanje v upravnih zadevah iz izvirne pristojnosti samoupravne lokalne skupnosti.

2.1.7 Občinski program varnosti

Občinski program varnosti je temeljni strateško-varnostni dokument, ki zajema izhodišča in smernice za zagotavljanje javne varnosti ter varnega in kakovostnega življenja občanov ter drugih obiskovalcev občine. Glavni namen občinskega programa varnosti je tako določiti merila za zagotavljanje javne varnosti na območju občine ter opredeliti ravnanja in ukrepe pristojnih, ki so zadolženi za zagotavljanje javne varnosti v občini (Občinski program varnosti Mestne občine Ljubljana, 2008). Občinski program varnosti sprejme občinski svet na podlagi predloga župana, s čimer se na podlagi ocene varnostnih razmer v občini določita vrsta in obseg nalog občinskega redarstva. Prav tako lahko dve ali več občin sprejme skupni občinski program varnosti (»ZORed«, 2006).

Občinski program varnosti je zasnovan razvojno in ima naravo priporočil in smernic, ki nudijo izhodišča občini pri uresničevanju letnih programov dela občinskega redarstva in razpolaganju s finančnimi sredstvi, ki jih občina namenja za to področje dela (Lavtar in Kečanović, 2007).

Prav tako so v dokumentu opredeljene tudi zakonske osnove za sodelovanje redarske službe s policijo pri zagotavljanju javne varnosti. Tako je namen občinskega programa varnosti tudi vzpostaviti partnerski odnos med policijo in občinskim redarstvom pri izvajanju vseh pristojnosti občinskih redarjev, ki so konkretneje opredeljene v 3. členu ZORed (Gostič, 2007).

3 OBČINSKO REDARSTVO V VLOGI PREKRŠKOVNEGA ORGANA

Občinsko redarstvo je postalo formalni subjekt nacionalnovarnostnega sistema države z uveljavitvijo »ZORed« leta 2006, saj je slednji celovito uredil pristojnosti

občine za ustanovitev in organizacijo občinskega redarstva. Določil je delovna področja in naloge občinskega redarstva ter opredelil pooblastila, ki jih imajo slednji pri opravljanju nalog (»ZORed«, 2006).

Občinski redarji in vodje občinskih redarstev so skladno z »ZORed« (2006) in v kazenskopravnem pomenu po Kazenskem zakoniku (»KZ-1«, 2008) pooblašcene uradne osebe, občinsko redarstvo pa je po »ZORed« (2006) občinski prekrškovni organ.

3.1 Pooblastila občinskih redarjev na podlagi Zakona o občinskem redarstvu

Za naše proučevanje je ključno tretje poglavje »ZORed« (2006), v katerem so opredeljene vrste pooblastil občinskega redarja pri opravljanju nalog. V 10. členu »ZORed« (2006) določa, da imajo občinski redarji pri opravljanju nalog naslednja pooblastila:

- opozorilo;
- ustna odredba;
- ugotavljanje istovetnosti;
- varnostni pregled osebe;
- zaseg predmetov;
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja;
- uporaba fizične sile, sredstev za vklepanje in vezanje ter plinskega razpršilca (prisilna sredstva).

Pooblastila občinskih redarjev so tipična policijska pooblastila, saj vključujejo represivne ukrepe in sredstva fizične sile. Z njimi si občinski redarji pomagajo, da preprečijo ali obvladajo nevarne pojave, ravnanje posameznikov ali skupin, s katerimi je ogroženo življenje, premoženje ali so kršena pravila družbenega reda. Doseganje slednjega cilja je določeno v 3. členu ZORed in v drugih zakonskih ter podzakonskih aktih, ki urejajo pristojnosti redarstva po posameznih področjih dela (Lavtar in Kečanović, 2007).

Kadar občinski redar oceni, da bo treba izvesti uradno nalogo skladno s 3. členom ZORed, mora le te na podlagi zakona izbrati primerno sredstvo (pooblastilo), s katerim bo nalogo opravil zakonito, strokovno in v skladu z osnovnimi načeli uporabe pooblastil (Lavtar in Kečanović, 2007). »ZORed« (2006) sicer ne opredeljuje osnovnih načel uporabe pooblastil, vendar se za izvajanje pooblastil uporabljajo določbe zakona, ki ureja naloge in pooblastila policije. Osnovna načela za uporabo pooblastil so tako:

- načelo spoštovanja človekove osebnosti in dostojanstva ter drugih človekovih pravic in svoboščin;
- načelo zakonitosti;
- načelo enake obravnave;
- načelo strokovnosti in integritete;
- načelo sorazmernosti in
- načelo imunitete (Fortuna, 2013).

Na podlagi »Zakona o nalogah in pooblastilih policije« (»ZNPPol«, 2013) morajo policisti in tudi občinski redarji pri opravljanju svojih nalog spoštovati in varovati pravico do življenja, človekove osebnosti in dostojanstva ter druge človekove pravice in temeljne svoboščine. Prepovedano je kakršno koli povzročanje, spodbujanje ali dopuščanje mučenja ali drugega krutega, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja. Občinski redarji morajo posebno pozornost v postopkih namenjati mladoletnim in otrokom, saj morajo upoštevati njihovo starost, telesno in duševno razvitost, občutljivost in morebitne druge lastnosti, ki jih je mogoče opaziti.

Temeljno načelo za uporabo pooblastil je načelo zakonitosti, ki je kot takšno poudarjeno že v Ustavi Republike Slovenije (»URS«, 1991). Vsako uradno dejanje in vsak postopek mora temeljiti na zakonu, uporaba pooblastila pa se mora izvesti na način, ki je predpisan z zakonom ali podzakonskim aktom (Žaberl, 2006). Prav tako morajo občinski redarji v postopkih vsakomur zagotoviti enako varstvo njegovih pravic. Skladno z načelom enake obravnave tako policisti kot tudi občinski redarji ne smejo nikogar diskriminirati zaradi kakršnih koli lastnosti oziroma okoliščin (»ZNPPol«, 2013). Po načelu strokovnosti in integritete morajo občinski redarji izvesti pooblastila strokovno in odločno, tako da po nepotrebnem ne prizadenejo dostojanstva obravnavane osebe. Strokovnost naj se izkaže na podlagi znanj, ki jih občinski redar izkaže pri obravnavi postopka s svojim nastopom, izvedbo in potekom postopka. Sama uporaba in izvedba pooblastil občinskega redarja morata biti sorazmerna zakonitemu cilju, ki ga želi doseči, kar opredeljuje načelo sorazmernosti. V primeru, ko je na voljo več možnosti uporabe pooblastil, naj se uporabi tista, s katero se doseže namen in ima najmanj posledic za obravnavano osebo. Škoda, ki nastane zaradi uporabe pooblastil ali prisilnega sredstva občinskega redarja, mora biti sorazmerna s ciljem, ki ga želi doseči. Uporaba pooblastila sme trajati samo nujno potreben čas, da se izvede naloga občinskega redarja (Žaberl, 2006). Določene osebe so skladno z načelom imunitete izvzete pri določenih uradnih dejanjih občinskih redarjev. To načelo obravnava diplomatsko imuniteto, ki je praviloma popolna, poslansko imuniteto, ki je delna, ter imuniteto vojaških oseb. Osnovni namen imunitete je tako v omogočanju tem osebam nemoteno opravljanje njihovih funkcij (Žaberl, 2006). O vseh zadevah iz pristojnosti občinskega redarstva odloča vodja občinskega redarstva. Prav tako le ta organizira in koordinira delo pooblaščenih uradnih oseb in v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovnost dela občinskega redarstva (»ZORed«, 2006).

4 OPIS UPORABLJENE METODE IN PREGLED IZVEDB PREKRŠKOVNIH SANKCIJ V MESTNIH OBČINAH V SLOVENIJI

4.1 Opis uporabljene metode zbiranja in analize podatkov

Namen empiričnega dela prispevka je prikazati dejansko število opravljenih dejavnosti mestnega oziroma medobčinskega redarstva v 11 mestnih občinah v Sloveniji. Za doseglo namena smo uporabili metodo kvalitativne analize letnih

poročil mestnih oziroma medobčinskih redarstev, ki smo jih zbirali v določenem časovnem obdobju.

Dne 4. 10. 2018 smo vodjem mestnega oziroma medobčinskega redarstva v 11 mestnih občinah poslali elektronsko sporočilo s prošnjo po posredovanju letnih poročil o delu mestnega oziroma medobčinskega redarstva v njihovi občini, in sicer za obdobje 4 let. Do dne 16. 2. 2019 smo pridobili odgovore oziroma letna poročila od vseh vodij mestnih oziroma medobčinskih redarstev.

Ob pregledu letnih poročil smo ugotovili, da mestna oziroma medobčinska redarstva pri beleženju opravljenih dejavnosti ne uporabljajo enotnega formata. Kljub temu smo poiskali skupne imenovalce vseh poročil, ki smo jih prejeli. Na podlagi tega v naslednjem poglavju predstavljamo statistične podatke za obdobje treh let o delu obravnavanih redarstev iz naslova obravnavanih prekrškov, izdanih plačilnih nalogov in izrečenih opozoril.

4.2 Predstavitev prekrškovnih sankcij redarstev v mestnih občinah

Z namenom prikaza dejanskega stanja obravnavanja in sankcioniranja prekrškov na lokalni ravni smo analizirali letna poročila o delu mestnega oziroma medobčinskega redarstva vseh mestnih občin v Sloveniji. V nadaljevanju bodo prikazani statistični podatki s področij dela mestnega oziroma medobčinskega redarstva v 11 mestnih občinah.

Izvedene dejavnosti/ leto	Št. ugotovljenih prekrškov			Št. izdanih plačilnih nalogov			Št. izrečenih opozoril		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Mestno redarstvo Ljubljana	103.916	87.617	86.982	31.960	28.698	33.448	5.834	5.307	5.126
Medobčinsko redarstvo Maribor	24.025	15.835	13.191	*	*	*	3.265	1.779	1.402
Medobčinsko redarstvo Celje	10.355	9.091	*	*	*	*	*	*	*
Medobčinsko redarstvo Kranj	6.462	7.759	9.058	*	*	*	370	375	183
Občinsko redarstvo Koper	10.897	6.503	7.802	2.631	2.128	2.950	2.659	1.175	1.638
Medobčinsko redarstvo Novo mesto	2.270	1.003	1.566	755	724	986	*	*	360
Medobčinsko redarstvo Velenje	*	*	*	4.056	4.239	3.642	134	158	137
Medobčinsko redarstvo Nova Gorica	*	*	2.156	1.694	629	346	*	*	574
Medobčinsko redarstvo Ptuj	2.571	1.803	2.130	844	686	885	999	640	366
Mestno redarstvo Murska Sobota	4.328	4.164	3.361	1.976	1.915	1.419	64	127	77
Medobčinsko redarstvo Slovenj Gradec	*	*	*	498	373	239	653	1.019	627

Tabela 1:
Število
opravljenih
dejavnosti
redarstev
v mestnih
občinah v
Sloveniji v letih
2015–2017

*Ni podatka.

Iz tabele 1 je razvidno, da je Mestno redarstvo Mestne občine Ljubljana (v nadaljevanju Mestno redarstvo MOL) v letu 2017 obravnavalo 635 prekrškov manj kot v letu 2016 in kar 16.933 prekrškov manj kot v letu 2015. Pri tem so v letu 2017 izdali 33.448 plačilnih nalogov, kar predstavlja največ izdanih plačilnih nalogov v obdobju treh let. V letu 2016 je Mestno redarstvo MOL izdalo 28.698 plačilnih nalogov, v letu 2015 pa 31.960 plačilnih nalogov. Pri tem je Mestno redarstvo MOL v letu 2017 izreklo 5.126 opozoril, kar je 181 opozoril manj kot v preteklem letu in 708 opozoril manj kot v letu 2015 (Mestno redarstvo Mestne občine Ljubljana, 2018).

Medobčinsko redarstvo Mestne občine Maribor (v nadaljevanju Medobčinsko redarstvo MOM) je v letu 2017 obravnavalo 13.191 prekrškov, kar je 2.644 prekrškov manj kot v letu 2016 in 10.834 prekrškov manj kot v letu 2015 (Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Maribor, 2018). Pri tem so v letu 2017 izrekli 1.402 opozoril, v letu 2016 so izrekli 1.779 opozoril in v letu 2015 so izrekli kar 3.265 opozoril (Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Maribor, 2017). Število plačilnih nalogov, ki jih je izdalo Medobčinsko redarstvo MOM, v letnih poročilih o njihovem delu ni navedeno.

Medobčinsko redarstvo Mestne občine Celje (v nadaljevanju Medobčinsko redarstvo MOC) je v letu 2016 obravnavalo 9.091 prekrškov, kar je 1.264 prekrškov manj kot v preteklem letu. Podatkov o delu Medobčinskega redarstva MOC na področju izdanih plačilnih nalogov in izrečenih opozoril žal ni bilo mogoče pridobiti, saj ga v letnem poročilu ne navajajo (Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Celje, 2017).

Medobčinsko redarstvo Mestne občine Kranj (v nadaljevanju Medobčinsko redarstvo MOK) je v letu 2017 obravnavalo 9.058 prekrškov, kar je 1.299 prekrškov več kot v letu 2016 in kar 2.596 prekrškov več kot v letu 2015. Pri tem so v letu 2017 izrekli 183 opozoril, v letu poprej 375 opozoril in v letu 2015 so izrekli 370 opozoril (Medobčinski inšpektorat Kranj, 2016, 2017, 2018). Število plačilnih nalogov, ki jih je izdalo Medobčinsko redarstvo MOK, v letnih poročilih o njihovem delu ni navedeno.

Občinsko redarstvo Koper je v letu 2017 obravnavalo 7.802 prekrškov, kar predstavlja 1.299 obravnavanih prekrškov manj kot v letu 2016 in 3.095 prekrškov manj kot v letu 2015. Pri tem je Občinsko redarstvo Koper v letu 2017 izdalo 2.950 plačilnih nalogov, v letu poprej 2.128 plačilnih nalogov in v letu 2015 je izdalo 2.631 plačilnih nalogov. Število opozoril, ki jih je izreklo Občinsko redarstvo Koper, je naslednje; v letu 2017 so izrekli 1.638 opozoril, v letu poprej 1.175 opozoril in v letu 2015 so izrekli 2.659 opozoril (V. Andrejašič, elektronska pošta, 19. 10. 2018).

Medobčinsko redarstvo Novo mesto je v letu 2017 obravnavalo 1.566 prekrškov, kar je 563 prekrškov manj kot v letu 2016 in 704 prekrškov manj kot v letu 2015. Pri tem je bilo v letu 2017 izdanih 986 plačilnih nalogov, v letu poprej 724 plačilnih nalogov in v letu 2015 je bilo izdanih 755 plačilnih nalogov. V letu 2017 so Medobčinski redarji Mestne občine Novo mesto izrekli 360 opozoril. Število izrečenih opozoril za leti 2016 in 2015 v letnih poročilih o delu Medobčinskega redarstva Novo mesto ni navedeno (P. Judež, elektronska pošta, 20. 11. 2018).

Medobčinsko redarstvo Velenje je v letu 2017 izdalo 3.642 plačilnih nalogov, kar je 597 plačilnih nalogov manj kot v letu 2016 in 414 plačilnih nalogov manj

kot v letu 2015. Pri tem je bilo v letu 2017 izrečenih 137 opozoril, v letu poprej 158 opozoril in v letu 2015 izrečenih 134 opozoril. Skupno število prekrškov, ki jih je ugotovilo Medobčinsko redarstvo Velenje, v letnih poročilih o njihovem delu ni navedeno (S. Glažer, elektronska pošta, 8. 10. 2018).

Medobčinsko redarstvo Nova Gorica je v letu 2017 obravnavalo 2.156 prekrškov. Pri tem so v letu 2017 izdali 346 plačilnih nalogov in izrekli 574 opozoril. V letu 2016 je Medobčinsko redarstvo Nova Gorica izdalo 629 plačilnih nalogov, v letu 2015 pa kar 1.694 plačilnih nalogov, kar je 1.065 izdanih plačilnih nalogov več kot preteklo leto (M. Štendler, elektronska pošta, 4. 10. 2018).

Medobčinsko redarstvo Ptuj je v letu 2017 obravnavalo 2.130 prekrškov, v letu 2016 je obravnavalo 1.803 prekrškov in v letu 2015 kar 2.571 prekrškov. Pri tem so v letu 2017 izdali 885 plačilnih nalogov, kar je 199 plačilnih nalogov več kot v preteklem letu in 41 plačilnih nalogov več kot v letu 2015. Medobčinski redarji Ptuj so pri tem v letu 2017 izrekli 366 opozoril, kar je 274 opozoril manj kot v letu 2016 in kar 633 izrečenih opozoril manj kot v letu 2015 (R. Brkič, elektronska pošta, 5. 10. 2018).

Mestno redarstvo Murska Sobota je v letu 2017 obravnavalo 3.361 prekrškov, kar je 803 obravnavanih prekrškov manj kot v letu 2016 in kar 967 obravnavanih prekrškov manj kot v letu 2015. Ob tem so redarji Mestnega redarstva Murska Sobota v letu 2017 izdali 1.419 plačilnih nalogov, v letu poprej 1.915 plačilnih nalogov in v letu 2015 so izdali 1.976 plačilnih nalogov. Pri tem so le ti v letu 2017 izrekli 77 opozoril, v letu poprej 127 opozoril in v letu 2015 so izrekli 64 opozoril (D. Gjerek, elektronska pošta, 17. 10. 2018).

Medobčinsko redarstvo Slovenj Gradec je v letu 2017 izdalo 239 plačilnih nalogov, kar je 134 plačilnih nalogov manj kot v letu 2016 in 259 plačilnih nalogov manj kot v letu 2015. Pri tem so redarji Medobčinskega redarstva Slovenj Gradec v letu 2017 izrekli 627 opozoril, v letu poprej 1.019 opozoril in v letu 2015 so izrekli 653 opozoril. Skupno število obravnavanih prekrškov v letih 2015, 2016 in 2017 v letnih poročilih o delu Medobčinskega redarstva Slovenj Gradec ni navedeno (T. Jeseničnik, elektronska pošta, 23. 11. 2018).

5 RAZPRAVA

Poudariti velja veliko težavo pri primerjanju dela redarstva v obravnavanih mestnih občinah, saj so letna poročila o njihovem delu sestavljena zelo različno in prikazujejo različna področja njihovega dela. Kot je razvidno iz tabele 1, število prekrškov, ki jih je ugotovilo oz. obravnavalo mestno oziroma medobčinsko redarstvo v mestnih občinah, čez leta nekoliko upada.

Mestnemu redarstvu Ljubljana, ki deluje v največji mestni občini v Sloveniji, je v obdobju treh let število obravnavanih prekrškov upadlo kar za 16.934. Zanimiv je podatek, da število plačilnih nalogov, ki jih je izdalo Mestno redarstvo MOL, ne glede na padec števila obravnavanih prekrškov ostaja dokaj veliko. Prav tako se število izrečenih opozoril v obdobju treh let ni drastično spremenilo (Mestno redarstvo Mestne občine Ljubljana, 2018). Slednje kaže na to, da mestni redarji veliko pozornosti namenijo opozarjanju posameznikov in so tako tudi visoko naklonjeni preventivnemu delovanju. Tudi pri Medobčinskem redarstvu MOM

lahko opazimo visok padec števila obravnavanih prekrškov v obdobju treh let. Prav tako je upadlo število opozoril, ki jih je izreklo Medobčinsko redarstvo MOM (Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Maribor, 2017, 2018). Na podlagi tega lahko sklepamo, da so posamezniki postali bolj ozaveščeni in so tako manj nagnjeni k izvrševanju prekrškov na lokalni ravni.

Prav nasprotno pa se kaže v delu Medobčinskega redarstva MOK, saj se je število obravnavanih prekrškov v obdobju treh let povečalo za kar 2.596 prekrškov. Število izrečenih opozoril Medobčinskega redarstva MOK se je v obdobju treh let nekoliko zmanjšalo, na podlagi česar lahko sklepamo, da redarji MOK kljub vedno višjemu številu ugotovljenih prekrškov, delujejo nekoliko manj preventivno (Medobčinski inšpektorat Kranj, 2015, 2016, 2017).

Na podlagi dela Občinskega redarstva Koper in Medobčinskega redarstva Novo mesto lahko vidimo, da je število obravnavanih prekrškov v obdobju treh let upadlo. Ne glede na padec števila obravnavanih prekrškov pa lahko vidimo porast števila izdanih plačilnih nalogov tako pri Občinskem redarstvu Koper kakor tudi Medobčinskem redarstvu Novo mesto (V. Andrejašič, elektronska pošta, 19. 10. 2018; P. Judež, elektronska pošta, 20. 11. 2018). Na podlagi tega lahko sklenemo, da padec števila ugotovljenih prekrškov na letni ravni ne povzroča padca števila izdanih plačilnih nalogov.

Pri delu Medobčinskega redarstva Velenje lahko opazimo padec števila izdanih plačilnih nalogov v obdobju treh let. Ne glede na to pa redarji Medobčinskega redarstva Velenje izkazujejo visoko raven števila izrečenih opozoril. Slednje je zaznati tudi pri delu Medobčinskega redarstva Slovenj Gradec (S. Glažer, elektronska pošta, 8. 10. 2018; T. Jeseničnik, elektronska pošta, 23. 11. 2018). Sklenemo lahko, da dajejo redarji omenjenih mestnih občin velik pomen preventivnemu delovanju, torej opozarjanju posameznikov na storjene prekrške.

Prav tako pri delu Medobčinskega redarstva Ptuj in Mestnega redarstva Murska Sobota opazamo padec števila ugotovljenih prekrškov v obdobju treh let (R. Brkič, elektronska pošta, 5. 10. 2018; D. Gjerek, elektronska pošta, 17. 10. 2018). Ne glede na zmanjšanje števila obravnavanih prekrškov ostaja število izdanih plačilnih nalogov na visoki ravni. Medobčinski redarji mestne občine Ptuj pri svojem delu izkazujejo velik padec števila izrečenih opozoril, iz česar lahko sklepamo, da so pri svojem delu iz leta v leto nagnjeni k nekoliko bolj represivnemu delovanju.

6 ZAKLJUČEK

Na podlagi navedb v teoretičnem delu članka lahko potrdimo, da imajo redarji pri opravljanju svojih nalog veliko pooblastil. Pojavlja se mnenje, da slednje predstavlja možnost za lokalno skupnost, da sama vpliva na večjo stopnjo reda in varnosti, pri čemer naj se pristojnosti policije ne bi zmanjšale. V strokovnih krogih se namreč že leta 2011 omenja možnost uvedbe mestne policije, ki ji na Ministrstvu za notranje zadeve odločno nasprotujejo. Po njihovem mnenju gre za dve neprimerljivi organizaciji, zato je težavo predstavlja že samo izrazoslovje, ne obstajajo niti razlogi javnega interesa, potrebe po dodatnem drobljenju državnih varnostnih subjektov, kaj šele zakonska podlaga za njeno ustanovitev (Petančič et al., 2011).

Število prekrškov, ki jih je ugotovila večina mestnih oziroma medobčinskih redarstev v mestnih občinah v Sloveniji, na letni ravni upada. Ne glede na padec števila ugotovljenih prekrškov število plačilnih nalogov, ki jih je izdala večina mestnih oziroma medobčinskih redarstev v mestnih občinah v Sloveniji, na letni ravni ostaja dokaj veliko oziroma se v nekaterih primerih na letni ravni celo povečuje.

Članek zaključujemo z navedbo nekaj glavnih očitkov občinam v teoriji in praksi. Pravo o prekrških, ki je del kaznovalnega pravnega sistema Republike Slovenije, daje tudi občinam pooblastilo za predpisovanje prekrškov. To sicer veljavno zakonsko pooblastilo v teoriji ni popolnoma nesporno. Glede na majhnost Slovenije, veliko število občin in nedostopnost predpisov, v katerih so objavljeni odloki, bi v praksi v velikem številu primerov ob pravilni uporabi zakona tako morali priti do sklepa, da je storilec prekrška ravnal v opravičljivi pravni zmoti, kar bi imelo na podlagi 8. člena »ZP-1« v zvezi z 21. členom »KZ-1« (2008) za posledico izključitev odgovornosti za prekršek (Selinšek, 2003).

Nadaljnji očitek občinam v teoriji in v praksi je ta, da lahko prekrške predpisujejo iz razlogov polnjenja občinskega proračuna in ne zaradi zagotavljanja osnovnega namena – varnosti občanov. Če se v posameznem primeru ti očitki izkažejo za resnične, se postavita pod vprašaj legitimnost in legalnost (Meško et al., 2016) delovanja občine na področju predpisovanja prekrškov.

UPORABLJENI VIRI

- Brezovnik, B. in Grafenauer, B. (2006). *Javna uprava*. Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta.
- Fortuna, R. (2013). *Dileme in pravni vidik uporabe prisilnih sredstev občinskih redarjev* (Magistrsko delo). Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici.
- Gostič, Š. (2007). Občinski program varnosti kot strateški dokument za zagotavljanje varnosti v lokalni skupnosti. V B. Lobnikar (ur.), *Varnost v sodobni družbi groženj in tveganj: zbornik povzetkov, 8. slovenski dnevi varstvoslovja*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede.
- Jarc, S. in Nunič, M. (2007). *Zakon o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1) s komentarjem*. GV Založba.
- Kazenski zakonik (KZ-1). (2008, 2009, 2011, 2012, 2015, 2016, 2017, 2020). *Uradni list RS*, (55/08, 66/08, 39/09, 91/11, 50/12, 54/15, 6/16, 38/16, 27/17, 23/20, 91/20).
- Lavtar, R. in Kečanović, B. (2007). *Zakon o občinskem redarstvu s komentarjem*. GV Založba.
- Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Celje. (2017). *Poročilo o delu Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje za leto 2016*. Mestna občina Celje.
- Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Maribor. (2017). *Poročilo o delu Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Maribor za leto 2016*. Mestna občina Maribor.
- Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Maribor. (2018). *Poročilo o delu Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Maribor za leto 2017*. Mestna občina Maribor.
- Medobčinski inšpektorat Kranj. (2016). *Poročilo o delovanju Medobčinskega inšpektorata Kranj za leto 2015*. Mestna občina Kranj.
- Medobčinski inšpektorat Kranj. (2017). *Poročilo o delovanju Medobčinskega inšpektorata Kranj za leto 2016*. Mestna občina Kranj.

- Medobčinski inšpektorat Kranj. (2018). *Poročilo o delovanju Medobčinskega inšpektorata Kranj za leto 2017*. Mestna občina Kranj.
- Mestno redarstvo Mestne občine Ljubljana. (2018). *Poročilo o delu Mestnega redarstva Mestne občine Ljubljana za leto 2017*. Mestna občina Ljubljana. <https://www.ljubljana.si/assets/Uploads/Porocilo-o-delu-Mestnega-redarsta-2017.pdf>
- Meško, G., Eman, K. in Flander, B. (2016). O oblasti, legitimnosti in družbenem nadzorstvu. V G. Meško, K. Eman in B. Flander (ur.), *Oblast, legitimnost in družbeno nadzorstvo*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za varnostne vede.
- Občinski program varnosti Mestne občine Ljubljana. (2008). *Uradni list RS*, (117/08).
- Petančič, S., Žerjavič, P., Kramžar, B. in dopisniki. (31. 3. 2011). Mestno redarstvo in policija: drobljenje varnostnih služb povzroča nepreglednost. *Delo.si*. <http://www.delo.si/novice/politika/mestno-redarstvo-in-policija-drobljenje-varnostnih-sluzb-povzroca-nepreglednost.html>
- Selinšek, L. (2003). Predpisovanje prekrškov v odlokih samoupravnih lokalnih skupnosti skladno z ZP-1. *Lex localis*, 1(3), 103–119.
- Ustava Republike Slovenije (URS). (1991, 1997, 2000, 2003, 2004, 2006, 2013, 2016). *Uradni list RS*, (33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06, 47/13 - UZ148, 47/13 - UZ90, 97/99, 75/16).
- Zakon o cestah (ZCes-1). (2010, 2012, 2014, 2015, 2018). *Uradni list RS*, (109/10, 48/12, 36/14, 46/15, 10/18).
- Zakon o financiranju občin (ZFO-1). (2006, 2008, 2011, 2015, 2017, 2018, 2020). *Uradni list RS*, (123/06, 57/08, 36/11, 14/15, 71/17, 21/18, 80/20).
- Zakon o lokalni samoupravi (ZLS-UPB2). (2007, 2008, 2009, 2010, 2012, 2015, 2018, 2020). *Uradni list RS*, (94/07, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12, 14/15, 11/18, 30/18, 61/20, 80/20).
- Zakon o nalogah in pooblastilih policije (ZNPPol). (2013, 2015, 2017, 2019). *Uradni list RS*, (15/13, 23/15, 10/17, 46/19, 47/19).
- Zakon o občinskem redarstvu (ZORed). (2006, 2017). *Uradni list RS*, (139/06, 9/17).
- Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-UPB2) (2013, 2016, 2017, 2018, 2019). *Uradni list RS*, (82/13, 68/16, 69/17, 54/17, 3/18, 43/19).
- Zakon o prekrških (ZP-1-UPB8). (2011, 2013, 2014, 2016, 2017, 2019). *Uradni list RS*, (29/11, 21/13, 111/13, 74/14, 92/14, 32/16, 15/17, 73/19).
- Zakon o splošnem upravnem postopku (ZUP-UPB2). (2006, 2007, 2008, 2010, 2013). *Uradni list RS*, (24/06, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13).
- Zakon o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1). (2006). *Uradni list RS*, (20/06).
- Zakon o zaščiti živali (ZZZiv). (2013, 2018, 2020). *Uradni list RS*, (38/13, 21/18, 92/20).
- Žaberl, M. (2006). *Temelji policijskih pooblastil*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za policijsko-varnostne vede.

O avtorjih:

Dr. Miha Dvojmoč, docent, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru, Slovenija. E-pošta: miha.dvojmoč@fvv.uni-mb.si

Dr. Bojan Tičar, redni profesor, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru, Slovenija. E-pošta: bojan.ticar@fvv.uni-mb.si

Sara Kandolf, magistrica varstvoslovja. E-pošta: sara.kandolf@gmail.com